

A Dunakeszi Járásbíróság

a dr. Némethi Gábor ügyvéd (1123 Budapest, Táltos utca 15/b. 7/2.I/10.) által képviselt [REDACTED] I. rendű,

a dr. Némethi Gábor ügyvéd (1123 Budapest, Táltos utca 15/b. 7/2.I/10.) által képviselt [REDACTED] II. rendű felperesnek

a [REDACTED] Ügyvédi Iroda (eljár: dr. [REDACTED] ügyvéd, [REDACTED] által képviselt **Intrum Zrt.** (1132 Budapest, Váci út 144-150.) alperes ellen

végrehajtás megszüntetése iránt indított perében a bíróság meghozta a következő

Í T É L E T E T

A bíróság a dr. Zoltán Hunor Csaba önálló bírósági végrehajtó által I-II. rendű felperes ellen folytatott [REDACTED]/2014 és a [REDACTED]/2014. számú végrehajtási eljárást megszünteti azzal, hogy a végrehajtási eljárásokban felmerült végrehajtási költség viselésére az alperest kötelezi.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizesse meg az I-II. rendű felperesnek [REDACTED] Ft perköltséget.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy az esedékessé válástól számított 60 napon belül a NAV 10032000-01070044-09060018 számú illetékszámlijára 1.500.000,- (egymillió-ötszázezer) Ft eljárási illetéket fizessen meg.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a felek elektronikus úton, a végrehajtási költségekről való rendelkezés körében dr. Zoltán Hunor Csaba önálló bírósági végrehajtó elektronikus úton a Dunakeszi Járásbíróságon a Budapest Környéki Törvényszékhez címezve nyújthatnak be fellebbezést.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejárta előtt közösen kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, perköltség viselésére vagy összegére vonatkozik, illetve a meg nem fizetett illeték vagy állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, vagy csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, illetve csak az ítélet indokolása

ellen irányul – és a felek tárgyalás tartását nem kérték – a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el. A felek ezekben az esetekben tárgyalás megtartását kérhetik.

Indokolás

A bíróság az alábbi tényállást a peres felek által a perben előadottak, a perrel érintett végrehajtási eljárások és előzményi irataiknak a tartalma alapján állapította meg.

A felperesek, mint fogyasztók és az alperesi jogelőd Aegon Magyarország Hitel Zrt-vel (továbbiakban: Zrt.) 2008. július 2. napján HO2[REDACTED] szerződésszámon CHF alapú szabad felhasználású szakaszos folyósítással és türelmi idővel 144 futamidővel hitelkiváltó kölcsönszerződést kötöttek, melynek tárgya 187.127,31 CHF volt (THM 8,622%, Ügyleti kamat: 5,4%, futamidő 240 hó, első törlesztő dátuma. 2008.09.15., türelmi időben: 1.213,21 CHF, aztán 1.630,86 CHF, jelzálogjog kikötése mellett).

A felperesek ismeretlen időpontban egyszerű magánokirati formában egyoldalú „kockázatfeltáró nyilatkozatot” írtak alá.

A felperesek ismeretlen időpontban egyszerű magánokirati formában egyoldalú „kockázatfeltáró nyilatkozatot” írtak alá. Az okirat tartalmazta a deviza kölcsön fogalmát, a devizahitelezés költségeit és kockázatait. Ezzel összefüggésben rögzítette: „a deviza kölcsönök kamatlába jelenleg alacsonyabb, mint a forint kölcsönöké, ezért a deviza kölcsönök aktuális törlesztő részlete alacsonyabb. A devizában nyilvántartott kölcsönök rendelkeznek azonban néhány olyan jellemzővel, amelyek további költségeket és kockázatot jelenthetnek az üzletfeleknek...”. A törlesztőrészletek mértékének változásával kapcsolatosan tartalmazta az irat: „A devizában nyújtott, forintban folyósított és törlesztett kölcsönöknél a kamat és az árfolyamváltozások hatásaként a deviza alapú kölcsönök havi törlesztő részlete a forintkölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhat. A törlesztő részlet ingadozása a kamat- és az árfolyamváltozás irányának függvényében kedvezően (adott havi törlesztő részlet csökken) és kedvezőtlenül (adott havi törlesztő részlet növekszik) is érintheti az üzletfelet. Amikor a forint árfolyama gyengül, a svájci frankkal/euróval szemben (vagyis egy svájci frankért/euróért a korábbinál több forintot kell fizetni) akkor a törlesztő részlet növekszik. Amikor viszont a forint árfolyama erősödik a svájci frankkal/euróval szemben (vagyis egy svájci frankért/euróért a korábbinál kevesebb forintot kell fizetni) akkor a törlesztő részlet csökken”.

A felperesek ismeretlen időpontban egyszerű magánokirati formában egyoldalú „Nyilatkozat Személyes adatok kezeléséhez, okmányokról készítendő másolathoz, SMS szolgáltatáshoz Adós és Adóstárs részére” okiratot írtak alá a 2008.05.09. napján benyújtott hiteligényléshez.

A II. r. felperes 2008.05.06. napján egyszerű magánokirati formában egyoldalú „Nyilatkozat A Központi Hitelinformációs Rendszerrel kapcsolatos tudnivalók tudomásulvételéről Kezes részére írt alá. Ezen a napon a felperesek egyszerű magánokirati formában egyoldalú Adatkezelési és Tájékoztató nyilatkozatot írtak alá.

A felperesek dr. Faragó Zoltánné közjegyző előtt 2008. július 2. napján [REDACTED]/2008/O. számú Tartozáselismerő és Visszafizetésre kötelezettséget vállaló nyilatkozatot tettek, közjegyzői okiratban.

Az alperes a kölcsönszerződésekben alkalmazott tisztességtelen szerződési feltételekkel összefüggésben külön törvényben előírt elszámolási kötelezettségének eleget tett. Az elszámolás felülvizsgálatnak minősül.

A felperesek fizetési késedelmére tekintettel a Bank a kölcsönszerződést felmondta, dr. Henis Orsolya közjegyző-helyettes [REDACTED]/2012/4. számú közokiratba foglalt felmondásával, mely kelt 2012. augusztus 29. napján, a felmondás kézbesítésre került 2012. augusztus 31. napján.

A felmondást az alperesi jogelőd kérelmére dr. Asbóth Lőrinc közjegyző végrehajtási záradékkal látta el ([REDACTED]/2014/1.), mely alapján a perbeli végrehajtások indultak.

Az AEGON Magyarország Hitel Zrt. neve INTRUM Hitel Zrt-re változott, 2020. szeptember 30. napján beolvadt az INTRUM JUSTITIA Követeléskezelő Zrt.-be, mint jogutód társaságba oly módon, hogy az átvevő társaság és az INTRUM Hitel Zrt., mint beolvadó társaság egyidejűleg egyesült az átvevő társasággal. E társaság elnevezése a beolvadást követően megváltozott, az új elnevezése INTRUM Zrt. lett, a végrehajtást kérő, a jelen per alperese.

A felperesek kérték, hogy a bíróság az alperes, mint végrehajtást kérő által ellenük indított [REDACTED]/2014 és a [REDACTED]/2014. számú végrehajtási eljárást szüntesse meg, mert a kölcsönszerződés az árfolyamkockázati tájékoztatás hiányosságai miatt semmis. Hivatkoztak a Kúria precedensképes határozataira, melyek esetén szintén az alperesi társaság volt a pénzügyintézet. Arra hivatkoztak, hogy a pénzügyintézet az árfolyamkockázati tájékoztatást nem adta meg megfelelő módon, így a szerződés semmis és érvénytelen, emiatt a végrehajtási eljárásokat meg kell szüntetni. További okokat nem kértek elbírálni. Kérelmükre a bíróság a megszüntetni kért végrehajtási eljárásokat e per jogerős elbírálásáig felfüggesztette. Perköltség igényük volt.

Az alperes kérte a kereset elutasítását, állította, hogy a bank árfolyamkockázati tájékoztatása megfelelő volt.

E körben a kölcsönszerződés következő pontjaira hivatkozott:

I. Különös Rész 2. pont:

„A Kölcsön keretösszege 187.127,31 CHF, azaz száznyolcvanhétezer-egyszázhuszonhét egész harmincegy század svájci frank. A jelen bekezdésben megjelölt Kölcsön keretösszege a jóváhagyott finanszírozási igény összege és a Folyósítási díj alapul vételével a kölcsön kérelem bírálata napján érvényes 143.37 HUF/CHF árfolyam alkalmazásával került meghatározásra, mely tartalmazza a jóváhagyott finanszírozási igény, valamint a Folyósítási díj deviza összege után számított 5 % árfolyamtartalékot is. Az árfolyamtartalék szerepe a hitelbírálat és a Kölcsön tényleges folyósításának időpontja között bekövetkező, az Adósra hátrányos (azaz a forint gyengüléséből, vagy a deviza erősödéséből eredő) árfolyamváltozásból származó kockázat lefedése.”

Általános Rész

II. 5.3. pont:

„Az esedékes Törlesztőrészlet csoportos beszedés útján történő teljesítés esetén az Adós/Adóstárs jelen Kölcsönszerződés aláírásával kötelezettséget vállal(nak) arra, hogy az esedékes fizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges fedezet a Kölcsön futamideje alatt a jelen Kölcsönszerződésben meghatározott bankszámláján rendelkezésre áll. Amennyiben az Adós/Adóstárs az esedékes Törlesztőrészlet megfizetését banki átutalás útján teljesíti, úgy köteles gondoskodni arról, hogy annak teljes összege legkésőbb az esedékesség napján a Hitelező által teljesítés céljából megjelölt bankszámlán jóváírásra kerüljön. Az Adós/Adóstárs köteles viselni a tartozás megfizetéséhez szükséges deviza átváltásból eredő valamennyi árfolyamkockázatot.”

II. 11.1. pont:

„Ha a CHF forinthez viszonyított árfolyamának változása olyan mértékű, hogy a Hitelező számára az ingatlan fedezet már nem nyújt elegendő biztosítékot, vagy a Biztosíték értékének csökkenése veszélyezteti a Kölcsön visszafizetését, úgy a Hitelező jogosult a Biztosíték kiegészítését kérni, az Adós és /vagy a Zálogkötelezett pedig köteles a Hitelező írásbeli felhívására haladéktalanul a Biztosítékokat kiegészíteni, a Hitelező által közölt árfolyamváltozás mértékének, vagy egyéb tájékoztatásának megfelelően. Az ezzel kapcsolatos valamennyi költséget az Adós viseli.”

II. 13.4. pont

„A Hitelező fenntartja annak jogát, hogy amennyiben az árfolyamok kedvezőtlen változása – a Hitelező megítélése szerint – veszélyezteti Adós/Adóstárs kölcsöntörlesztési képességét, a fennálló kölcsöntartozást visszavonhatatlanul forintra átváltja, és az átváltás napjától a mindenkori hatályos Hirdetményben megjelentetett, a jelen Kölcsön céljának és típusának megfelelő forint kamatláb és kezelési/előtörlesztési díj mérték alapján számítsa ki a kamatot és a kezelési/előtörlesztési díjat és jelen szerződésben meghatározott egyéb járulékos költséget. A Hitelező az általa kezdeményezett átváltásról az Adóst egyoldalú nyilatkozattal értesíti, amely tartalmazza az átváltást követően érvényes, forintban kifejezett tőketartozást, valamint a jelen Kölcsönszerződés rendelkezései és az új forint kamatláb figyelembe vételével kiszámított új Törlesztőrészleteket is. Adós/Adóstárs kötelesek a Hitelező részére átadni az így módosuló fizetési kötelezettségre vonatkozó, egyoldalú tartozáselismerő, és az Adós/Adóstárs és az esetleges tulajdonostársak és hasznélvezők Ingatlan(ok)ra vonatkozó kiköltözési nyilatkozatát – teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan - a Hitelező által elvégzett átváltásról szóló nyilatkozat kézhez vételét követő 8 napon belül.”

Az Üzletszabályzat rendelkezései közül felhívásra a következőkre hivatkozott az árfolyamkockázattal kapcsolatban:

III. 5.5. pont

„A devizában nyilvántartott kölcsön esetén az Adósnak a devizában nyilvántartott kölcsön forint ellenértékét kell megfizetni. Az egyes Törlesztőrészletek forint ellenértékét a Társaság az általa alkalmazott, az esedékesség napján érvényes Törlesztési árfolyam alapján határozza meg, amennyiben ez nem Banki munkanap, akkor a soron következő első Banki munkanapon érvényes Törlesztési árfolyamon.....Az Adós köteles a Társaságnak haladéktalanul megfizetni a fizetési devizanemben kézhez vett összeg szerződéses devizanemre történő

konvertálásából eredő bármely veszteséget. Az árfolyam változásából eredő kockázatot az Ügyfél köteles viselni.”

III. 5.8. pont:

„Az Adós a kölcsönszerződés alapján dönthet úgy, hogy az esedékes fizetés pénzforgalmi rendszerben való elindítása (átutalása) és annak tényleges teljesítése, azaz a fizetés Társaság bankszámláján való jóváírásának eltérő időpontjára tekintettel a havi esedékes fizetési kötelezettsége teljesítésével együtt a Társaság, mint pénzügyi szolgáltató által javasolt Többletbefizetést teljesít az időközi árfolyamkockázat kivédése céljából. Az Adós szabadon dönthet úgy, hogy ezzel a lehetőséggel nem kíván élni, azonban ebben az esetben az időközi árfolyamváltozás okán nem elégséges fizetésből származó késedelem következményeit viselni köteles.”

VI.1. pont

„A THM meghatározása az aktuális feltételek, illetve a hatályos jogszabályok figyelembevételével történik, és a feltételek változása esetén a mértéke módosulhat. Mivel a kölcsön összege devizában rögzített (CHF), de annak folyósítása és törlesztése a Társaság által alkalmazott árfolyam alkalmazásával Forintban történik, ezért a deviza átváltásból eredő árfolyamváltozás hatását teljes egészében az Ügyfél viseli. A devizában nyilvántartott kölcsönök esetében a THM mutató értéke nem tükrözi a kölcsön árfolyamkockázatát!”

Perköltség igénye volt.

A kereset megalapozott.

A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) szerint a bíróság a fenti tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékelte és meggyőződése szerint bírálta el.

A Pp. 3. § (3) bekezdése kimondja a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terheli a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége a bizonyításra kötelezett felet terheli.

A Pp. 163. § (2) bekezdése szerint a bíróság az ellenfél beismerése mindkét fél egyező, vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel.

A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

A Pp. 369.§ a.) pontja szerint a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 211. § (2) bekezdés szerint, ha a bíróság az okiratot a törvény megsértésével látta el végrehajtási záradékkal, a végrehajtási záradékot törölni kell.

A Vht. 23/C. § (1) bekezdése és a Kjtv. 112. § (1) bekezdése szerint az okiratot készítő közjegyző végrehajtási záradékkal látja el a közjegyzői okiratot, ha az tartalmazza:

- a) a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást,
- b) a jogosult és a kötelezett nevét,
- c) a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét,
- d) a teljesítés módját és határidejét.

A (2) bekezdés szerint, ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.

A Pp. 323. § (1) bekezdése szerint a közokirat olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő módon állított ki.

A Kjtv. 111. § (1) bekezdése szerint a közjegyzői okiratok az ügyleti okirat és a ténytanúsító okirat (közjegyzői tanúsítvány). A ténytanúsító okiratban a közjegyző a jogi jelentőségű tényeket közhitelesen tanúsítja jegyzőkönyvi vagy záradéki formában.

A Kjtv. 136. § (1) g) pontja értelmében a közjegyző tanúsítványt állít ki jogi jelentőségű tényről.

A Kjtv. 142. § (2) bekezdése szerint a közjegyző a nyilatkozat vagy értesítés szövegét szó szerint jegyzőkönyvbe foglalja, és az okiratot postán ajánlott vagy tértivevényes küldeményként, illetve az E-ügyintézési törvényben meghatározott módon a másik fél részére továbbítja. A közjegyző a jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozat vagy értesítés szövegét a nyilatkozattevő előtt felolvassa, e jegyzőkönyvet a nyilatkozattevőnek alá kell írnia. A közjegyző a nyilatkozat vagy értesítés közléséről a kérelmet előterjesztő félnek tanúsítványt ad, amelyben feltünteti a nyilatkozat vagy értesítés szó szerinti szövegét, a felek nevét, lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét, illetve székhelyét, a feladás évét, hónapját, napját, a kérelmet előterjesztő kívánságára óráját is.

A bíróság vizsgálta a per tárgyát képező kölcsönszerződés érvényességét, hogy az árfolyamkockázat felperesek által történő viselésére vonatkozó szerződési rendelkezések tisztességtelen szerződési kikötések-e, az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megtörtént-e Bank részéről, az árfolyamkockázat felperesek által történő viselése tárgyában megfelelő tartalommal és időben az alperes jogelődje megfelelő tájékoztatást adott-e. A bíróság leszögezi, hogy a Kúria hasonló tényállás (kölcsönszerződés árfolyamkockázati tájékoztatásának tisztességtelen volta miatti semmisség) mellett kifejtett jogalkalmazási gyakorlatától nem kíván eltérni, utal e körben a felperesek által hivatkozott (azonos banki szerződő fél esetén).

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 205. § (3) bekezdése értelmében a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.

A Ptk. 209. § (4) bekezdése szerint az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető.

A Ptk. 205. § (5) bekezdése szerint a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek.

A kölcsönszerződés megkötésének napján érvényes Hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban: Hpt.) kimondja:

209. § *A bankhitel- és a bankkölcsönügylet általános szerződési feltételeit magában foglaló üzletszabályzatnak tartalmaznia kell legalább*

- a) a hitelintézet teljes nevét, a tevékenységi engedély számát és dátumát,
- b) azt, hogy változtatható-e, és ha igen, milyen módon a kamat,
- c) a kamatszámítás módját,
- d) az egyéb díjakat és költségeket,
- e) a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket,
- f) a KHR-rel kapcsolatos adatkezelési szabályokat, a jogorvoslati lehetőségekre való figyelemfelhívással együtt.

210. § (1) *A pénzügyi intézmény pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződést csak írásban vagy minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus okirat formájában köthet. Az írásban kötött szerződés egy eredeti példányát a pénzügyi intézmény köteles az ügyfélnek átadni.*

(2) *A pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat és minden egyéb költséget vagy feltételt, ideértve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesítésének módját, következményeit is.*

(3) *A kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha szerződés ezt – külön pontban – a pénzügyi intézmény számára meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére egyértelműen lehetővé teszi.*

(4) *Az üzletszabályzat kamatot, díjat vagy egyéb feltételeket érintő – az ügyfél számára kedvezőtlen – módosítását a módosítás hatálybalépését tizenöt nappal megelőzően, hirdetményben közzé kell tenni, elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.*

212. § (1) *A fogyasztási, lakossági kölcsönszerződésnek tartalmaznia kell a külön jogszabály alapján megállapított éves százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót.*

(2) *A teljes hiteldíj a fogyasztó által a kölcsönért fizetendő terhelés, amely tartalmazza a kamatokat, folyósítási jutalékokat és minden egyéb – a kölcsön felhasználásával kapcsolatosan fizetendő – költséget.*

(3) *A teljes hiteldíjmutató az a belső kamatláb, amely mellett az ügyfél által visszafizetendő tőke és teljes hiteldíj egyenlő az ügyfél által a folyósításkor a pénzügyi intézménynek fizetett költségekkel csökkentett hitelösszeggel.*

213. § (1) *Semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza*

- a) a szerződés tárgyát,
- b) az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb – esetleges – költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést,
- c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét,
- d) azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható, vagy ha ez nem lehetséges, az erről szóló tájékoztatást,
- e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat,
- f) a szükséges biztosítékok meghatározását, valamint
- g) a szerződéshez kapcsolódóan a fogyasztótól megkövetelt biztosítások megjelölését.

(2) A fogyasztási kölcsönszerződésre vonatkozó szabályoktól a fogyasztó hátrányára eltérő szerződési kikötés semmis.

(3) A szerződés semmisségére csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

(4) A hitelező köteles a fogyasztót a fogyasztási kölcsönszerződés megkötésekor minden olyan szerződési feltételről tájékoztatni, amely jogszabály alapján válik a szerződés részévé.

214. § (1) Fogyasztási kölcsön esetében az ügyfél – a szerződés megszüntetése érdekében – minden esetben élhet a határidő (lejárat) előtti teljesítés (törlesztés) jogával.

(2) Ha a fogyasztó él az (1) bekezdésben meghatározott jogával, a hitelező köteles a hiteldíjat arányosan csökkenteni.

214/B. § Fogyasztási kölcsönszerződés esetén a Ptk. 329. §-ában foglaltaktól a fogyasztó hátrányára eltérni nem lehet.

Jelen perben pénzügyi szolgáltató alperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy alperest az árfolyamkockázatról, annak lehetséges változásáról, korlátlan voltáról a Bank megfelelő időben és módon írásban tájékoztatta, azaz felpereseknek az árfolyamkockázatról a szerződéskötést megelőzően, megfelelő időben, írásban érthető és világos felvilágosítást adott, mely folytán felperesek az árfolyamkockázattal és annak esetleges következményeivel tisztában voltak, ily módon pedig a Bank a Ptk. 205. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének eleget tett.

A bíróság megállapította, hogy a kölcsönszerződés semmis, mivel a felperesi fogyasztóknak a pénzügyi intézet nem nyújtott megfelelő időben, módon és tartalommal árfolyamkockázati tájékoztatást a következők szerint:

A deviza alapú hitelezés lényeges, a főszolgáltatás körébe eső eleme az árfolyamkockázat mértéke, viselése. Az Alkotmánybíróság a III/773/2015. AB határozatában kimondta, hogy az árfolyamkockázat a főszolgáltatás körébe eső elem, amely így a szerződés lényeges feltétele.

A bíróság elsődlegesen vizsgálta a per tárgyát képező magánokirati szerződés érvényességét, hogy az árfolyamkockázatnak a fogyasztó felperesek által történő viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezések tisztességtelen szerződési kikötések-e, az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelő időben és tartalommal megtörtént-e az alperesi jogelőd részéről.

A Ptk. 525. § alapján a Bank a kölcsönszerződést a felperesi fogyasztók fizetési késedelmére, mint súlyos szerződésszegésre tekintettel felmondta, a tartozást – közjegyzői felmondás útján – egy összegben lejárttá tette, mely alapján a megszüntetni kért két végrehajtási eljárás alapjául szolgáló két végrehajtási záradék kibocsátásra került.

Az I-II.r. felperes és az alperesi jogelőd 2008.07.02. napján kölcsönszerződést írt alá, a Ptk. 523. § (1) bekezdés alapján fogyasztási-fogyasztói kölcsönszerződés létrejött. A Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint, a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján, tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő javait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. A (2) bekezdés alapján, a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötéséhez vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való

kapcsolatát. A Ptk. 209/A. § (1) bekezdése kimondja, hogy az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja.

A 93/13/EGK irányelv 5. cikke szerint olyan szerződések esetében, amelyekben a fogyasztónak ajánlott valamennyi feltétel, vagy a feltételek némelyike írásban szerepel, ezeknek a feltételeknek világosnak és érthetőnek kell lenniük.

A 93/13 irányelv nyolcadiktól tizenketted terjedő preambulum-bekezdései és huszadik preambulumbekezdése értelmében:

„mivel a Közösség két programja, nevezetesen a fogyasztóvédelemmel és a fogyasztók tájékoztatásával kapcsolatos program [...] kiemelte a fogyasztóvédelem fontosságát a szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételek vonatkozásában; mivel ezt a védelmet vagy a Közösség szintjén összehangolt, vagy közvetlenül a Közösség szintjén hozott törvényi és rendeleti rendelkezéseknek kell biztosítaniuk;

mivel az e két programban »A fogyasztók gazdasági érdekeinek védelme« címszó alatt megállapított elv szerint az áruk megvásárlóit és szolgáltatások igénybe vevőit meg kell védeni attól, hogy az eladó vagy a szolgáltató visszaéljen hatalmával és különösen az egyoldalú szabványszerződésekkel, valamint az alapvető fogyasztói jogoknak a szerződésekből való tisztességtelen kizárásával szemben kell megvédeni őket;

mivel a fogyasztók hatékonyabb védelme a tisztességtelen feltételekre vonatkozó egységes jogszabályok elfogadásával érhető el; mivel e jogszabályokat az eladók és szolgáltatók, valamint a fogyasztók közötti valamennyi szerződésre alkalmazni kell; mivel ennél fogva a munkavállalási szerződéseket, az öröklési jog, a családi jog, valamint a gazdasági társaságok létrehozásával és létesítő okiratával kapcsolatos szerződéseket ki kell zárni ennek az irányelvnek a hatályából;

mivel a fogyasztónak egyenértékű védelemben kell részesülnie akár szóban, akár írásban kötötték meg a szerződést, függetlenül attól, hogy az utóbbi esetben a szerződési feltételeket egy vagy több irat tartalmazza;

mivel ugyanakkor a tagállamok nemzeti jogszabályainak jelenlegi állapotában csak egy részleges harmonizáció tervezhető; mivel ez az irányelv csak a kifejezetten nem egyedi szerződési feltételekkel foglalkozik; mivel a tagállamok számára meg kell hagyni azt a lehetőséget, hogy a Szerződés rendelkezéseinek tiszteletben tartásával saját nemzeti jogszabályaikban az ebben az irányelvben előírtaknál szigorúbb rendelkezésekkel biztosítsanak magasabb szintű védelmet a fogyasztóknak;

[...]

mivel a szerződéseket egyszerű, érthető nyelven kell megfogalmazni; mivel a fogyasztó számára lehetőséget kell biztosítani, hogy megismerhesse az összes feltételt; és mivel kétség esetén a fogyasztó számára legkedvezőbb értelmezést kell irányadónak elfogadni”.

3. cikk (1) bekezdés kimondja:

„Egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel abban az esetben tekintendő tisztességtelen feltételnek, ha a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára.”

4. cikk szerint: „(1) A 7. cikk sérelme nélkül, egy szerződési feltétel tisztességtelen jellegét azon áruk vagy szolgáltatások természetének a figyelembevételével kell megítélni, amelyekre vonatkozóan a szerződést kötötték, és hivatkozással a szerződés megkötésének időpontjában az akkor fennálló összes körülményre, amely a szerződés megkötését kísérte, valamint a szerződés minden egyéb feltételére vagy egy olyan másik szerződés feltételeire, amelytől e szerződés függ. [Helyesen: A 7. cikk sérelme nélkül valamely szerződési feltétel tisztességtelen voltát a szerződés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások természetének figyelembevételével kell megítélni, tekintettel – a szerződéskötés időpontjára vonatkoztatva – a szerződéskötést kísérő valamennyi körülményre, valamint e szerződés vagy más olyan szerződés összes többi feltételére, amelytől e szerződés függ.]

(2) A feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozik sem a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, sem pedig az ár vagy díjazás megfelelésére az ellenértékként szállított áruval vagy nyújtott szolgáltatással, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek.”

5. cikk

„Olyan szerződések esetében, amelyekben a fogyasztónak ajánlott valamennyi feltétel vagy a feltételek némelyike írásban szerepel, ezeknek a feltételeknek világosnak [helyesen: feltételeknek mindig világosnak] és érthetőnek kell lenniük. Ha egy feltétel értelme kétséges, akkor a fogyasztó számára legkedvezőbb értelmezés az irányadó. [...]”

6. cikk (1) bekezdés:

„A tagállamok előírják, hogy fogyasztókkal kötött szerződésekben az eladó vagy szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltételek a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket.”

A bíróság a periratok alapján megállapította, hogy a szerződő felek között fogyasztói-fogyasztási szerződés jött létre, melyet a felek nem vitattak, a törvényi vélelem e körben beállt. Jelen perben a pénzügyi szolgáltató engedményes alperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy a általánosan tájékozott fogyasztó I-II. r. felperest az árfolyamkockázatról, annak lehetséges változásáról, korlátlan voltáról az alperesi jogelőd a szerződéskötést megelőzően megfelelő időben, módon és tartalommal írásban tájékoztatta, azaz felperesnek az árfolyamkockázatról érthető és világos felvilágosítást adott, mely folytán az árfolyamkockázattal és annak esetleges következményeivel tisztában voltak, döntési lehetőségük valós volt, ily módon pedig az alperesi jogelőd a Ptk. 205. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének eleget tett.

A deviza alapú konstrukció jellegadó sajátossága – ahogyan azt a 6/2013. PJE jogegységi határozat értelmezte – a felek megengedett megállapodása [Ptk. 200. § (1) bekezdés, 231. § (2) bekezdés] alapján, hogy az adós tartozása devizában keletkezik, a folyósításra és a törlesztésre pedig forintban kerül sor.

A felek között az aláírt tartalommal létrejött kölcsönszerződés tartalmát a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalták, melyet az alperesi állásponttal ellentétben nem érinti az ezt követően kiállított, a kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemeit magában foglaló egyoldalú tartozáselismerő nyilatkozat mikénti közjegyzői okiratba foglalása.

A bíróság értékelte az alperes által benyújtott, fejlécével ellátott, keltezés nélküli kockázatteltáró nyilatkozatot. Az alperes állította, hogy az a szerződéskötés előtt került aláírásra, ám pontos dátumot nem jelölt meg. Az okiratból kitűnik, hogy azt a Bank nem írta alá, így az nem a pénzügyintézet fogyasztókhöz intézett figyelmeztetése, hanem az a felperesek egyoldalú nyilatkozata, melyet kiterjesztően értelmezni nem lehet. Az okiratból nem állapítható meg, hogy az a kölcsönszerződéskötés előtt került volna kiállításra, különös tekintettel arra, hogy a felperesek által egyoldalúan kiállított okiraton a felperesek feltüntették 2008. július 2. napján megkötött HO2 [REDACTED] szerződésszámot. A szerződésszámot a Bank adta, melyet a felperesek a logika szabályai szerint csak úgy tudtak megismerni és az általuk kiállított egyoldalú nyilatkozatukon feltüntetni, hogy a kölcsönszerződés megkötése után tudomást nyertek róla, így az nem felel meg a megfelelő időben való tájékoztatás követelményének. Nincs jelentősége a bíróság álláspontja szerint annak, hogy a felperesek egyoldalú jognyilatkozatán szerepel az alperesi, logó, mivel az a szerződő fél bank cégszerű aláírását nem helyettesítheti, az egyszerű névfelirat, szöveg és logó joghatás kiváltására nem alkalmas. Kihangsúlyozza a bíróság, hogy a banknak írásbeli tájékoztatást kellett nyújtania a kölcsönszerződés megkötése előtt a fogyasztóknak, ám a perben nem került benyújtásra olyan árfolyamkockázat feltáró nyilatkozat, melyet a bank aláírt volna, azaz a bank által deklarált, saját, joghatás kiváltását célzó írásbeli tájékoztatása nem volt. Nincs annak jelentősége, hogy a felperesek más bankkal kötött kölcsönszerződés során miről kaptak tájékoztatást, mint ahogy annak sem, hogy ismeretlen időpontban milyen egyoldalú nyilatkozatokat tettek (még akkor sem, ha ez később a bank tudomására jutott), valamint hogy a szerződéskötést követően közokiratban hogy nyilatkoztak.

A bíróság kihangsúlyozza, hogy nem foghat helyt az az alperesi hivatkozás, hogy a felpereseknek azért is megfelelő volt az árfolyamkockázati tájékoztatást, mert a kölcsönt az MKB Bank Zrt-vel kötött [REDACTED] számlaszámú, deviza alapú kölcsön kiváltására kérték, s azon eljárásban megfelelő árfolyamkockázati tájékoztatást kaptak. A bíróság álláspontja szerint az érvényes kölcsönszerződésnek írásban magának kell tartalmaznia a fő szerződéses elemeket, a Banknak az árfolyamkockázati tájékoztatást az általánosan tájékozott fogyasztóknak az adott hitelkérelem benyújtását követően, a szerződéskötés előtt. Nincs annak jelentősége, hogy e fogyasztók a Bank figyelmeztetésén kívül milyen élettapasztalattal, képzettséggel rendelkeznek, nem számít, hogy más bank más ügyletben milyen tájékoztatást nyújtott nekik, így ezt a hivatkozást a bíróság nem fogadta el.

Az alperes által megjelölt, a kölcsönszerződésben és az Üzletszabályzatban árfolyamkockázati tájékoztatás tartalmában is elégtelen.

A devizaalapú kölcsön lényegéből - hogy az adós tartozása devizában keletkezik és így kerül megállapításra-, a kölcsön folyósítása és törlesztése pedig egyaránt forintban történik, az adós forintban teljesítendő fizetési kötelezettsége a forint erősödésétől, gyengülésétől függ. A devizaalapú kölcsönszerződés jellege – a kirovó és a lerovó pénznem eltérése és ebből adódó lényege – nem zárja ki ugyanakkor a törlesztés összegének meghatározottságát a szerződéskötés időpontjában. A devizaalapú kölcsöntartozás éppolyan egyértelműen meghatározott, mint az effektivitási kikötéssel ellátott devizakölcsön. Az adós tartozása mindkét esetben a szerződéskötés időpontjában egyértelműen rögzül a kirovó pénznemben meghatározott összegben. A kirovó és a lerovó pénznem eltéréséből ugyanakkor szükségszerűen fakad, hogy a szerződéskötés időpontjában nem lehet megmondani, hogy a lerovás (szerződéskötéskor nem is szükségszerűen ismert) pénzneméből mennyit kell adni

ahhoz, hogy az adós teljesítsen. Ez azonban a kirótt tartozás egyértelmű meghatározottságát nem érinti (6/2013. PJE határozat indokolás III/1. pont).

Az árfolyamkockázatról történt tájékoztatás tisztességtelen, ha abból világosan és egyértelműen nem ismerhető fel az árfolyamkockázat mibenléte és annak gazdasági következményei. Az Európai Unió Bírósága (EUB) joggyakorlata által felállított követelményrendszer megvalósulását a tájékoztatás tisztességtelenségének megítélése során összességében kell vizsgálni, az egyes ítéletek indokolásában megfogalmazott megállapítások nem tekinthetők taxatív felsorolásnak, nem lehet az ott megjelenő egyes elemeket kiragadottan értékelni, hanem a szerződés egyéb rendelkezései figyelembevételével kell megítélni, hogy a nyújtott tájékoztatás megfelel-e a tisztességes tájékoztatással szemben felállított követelményrendszernek [Ptk. 209. § (1) bekezdés, BH 2021.5.141.].

A bíróság a 2/2014. PJE határozat alapján indult ki abból, hogy a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot - a kedvezőbb kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége főszabályként nem, kizárólag akkor vizsgálható, ha a tájékoztatás nem volt világos, illetve nem volt érthető. Az, hogy az adott szerződés, illetve az abban foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat árfolyamkockázatnak a felperesek általi viselésére vonatkozó rendelkezése világos, illetve érthető-e, a 2/2014. PJE határozat III.1. pontjában kifejtettek szerint vizsgálható volt. Ha ezen vizsgálat eredményeként az állapítható meg, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem volt világos, nem volt érthető (átlátható) a tájékoztatás hiánya vagy nem megfelelő volta miatt, akkor ez önmagában megalapozza e rendelkezés tisztességtelenségét, ennek következtében a szerződés érvénytelenségét, mivel az érvénytelenség a konstrukció lényegi elemét érinti [Ptk. 239. § (2) bekezdés].

A felperesek helytállóan hivatkoztak arra, az irányelv által létrehozott védelmi rendszer azon az elven alapszik, hogy a fogyasztó a pénzügyi szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van többek között az információs szintje tekintetében, ezért a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazásának, és következésképpen az átláthatóságnak a 4. cikk (2) bekezdésében írt követelményét kiterjesztő módon kell érteni (C-186/16. 44. pont). Mindezért magának a pénzügyi intézménynek a fogyasztó részére adott tájékoztatásából kell kitűnnie mindazon információnak, amely alapján egy általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó megalapozott döntéseket hozhat (C-186/16. 49. és 51. pont).

Az EUB több, a 2/2014. PJE határozatot követően hozott döntésében foglalkozott a fogyasztót terhelő árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelenségének megítélésével, részletesen kifejtve, mire kell kiterjednie a tájékoztatásnak ahhoz, hogy az az irányelv 4. cikk (2) bekezdésének helyes értelmezése szerint ne csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem tartalmát is tekintve világosnak és érthetőnek minősüljön.

Az EUB a 135/77. alatti Bosch ügyben hozott ítéletében általános jelleggel úgy foglalt állást, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásban kihirdetett ítélete rendelkező részében írtak kötik a tagállami bíróságot az uniós jogértelmezés körében, a döntés indokainak figyelembevételével. Ebből is következik, hogy az EU Bíróság által felállított követelményrendszer megvalósulását az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelenségének megítélése során összességében kell vizsgálni, azt nem kell, illetve nem lehet taxatív felsorolásnak tekinteni, ahogy nem lehet egyes elemeket sem kiragadottan értékelni, hanem a szerződés egyéb rendelkezései

figyelembevételével kell megítélni, hogy a nyújtott tájékoztatás megfelel-e a tisztességes tájékoztatással szemben felállított követelményrendszernek. Ha például, a kölcsönszerződés rendelkezése szerint a deviza kamatának változása nem hat ki közvetlenül a fogyasztó fizetési kötelezettségeire, a külföldi kamatláb emelkedésének a törlesztőrészekre történő kihatására nem kell feltétlenül kiterjednie a tájékoztatásnak.

Az EUB határozataiban írtak szerint a tájékoztatásnak ki kell térnie a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészekre gyakorolt hatására (C-186/16. 49. pont); azon mechanizmus konkrét működésére, amelyre az érintett feltétel utal, valamint adott esetben az e mechanizmus és a többi feltételben előírt mechanizmus közötti viszonyra oly módon, hogy a fogyasztó pontos és érthető szempontok alapján értékelhesse a számára ebből eredő gazdasági következményeket (C-186/16. 45. pont, C-26/13. 75. pont); arra, hogy a fogyasztó a devizaalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik (C-186/16. 50. pont). Az irányelvben előírt világos és érthető megfogalmazás követelményének megfelel az a devizaalapú kölcsönszerződés is, amely úgy terheli a fogyasztóra az árfolyamkockázatot, hogy nem figyelmezteti kifejezetten arra, az árfolyamváltozásnak nincs felső határa (azaz nem szükséges, hogy a "korlátlan" vagy "nincs felső határa" kifejezéseket kifejezetten tartalmazza a kikötés), de csak abban az esetben, ha egyfelől a fogyasztót nem csupán arról a lehetőségről tájékoztatták, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték, emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni tudja az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági követelményeit is (C-227/18. számú végzés 40.). Arra alappal hivatkozott az alperes, hogy sem az EU Bíróság, sem a jogegységi határozatok olyan elvárást nem fogalmaztak meg, miszerint a tájékoztatásnak konkrét adatokat, számítást, illetve az árfolyam várható alakulásának bemutatását is tartalmaznia kellene, feltéve, ha ennek hiányában is a tájékoztatásból az árfolyamkockázat mibenléte és annak gazdasági következményei világosan és egyértelműen felismerhetők.

Nem osztja a bíróság azon az alperes azon érvelését, amely szerint az fogyasztó I-II. r. felperes világos és egyértelmű tájékoztatást kapott az árfolyamkockázatról. Az árfolyamkockázati tájékoztatás megfelelő voltát a forintosítástól függetlenül vizsgálni kellett, mert az csak megosztotta a terhek viselését, a fogyasztók azonban a szerződés érvénytelensége esetén még részben sem kötelezhetőek az árfolyamemelkedésből eredő többlet megfizetésére. Márpedig jelen esetben a tájékoztatás nem volt világos és érthető, mert abból az I-II. r. felperesi fogyasztó nem ismerhette fel, hogy az árfolyamváltozás a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek „jelentős” növekedéséhez vezethet. Bár a szerződés 13.4. pontja valóban utal arra, hogy az árfolyamkockázat veszélyeztetheti az adós fizetőképességét, ez a hitelező számára jogosultságot biztosító rendelkezés sem a szerződésbeli elhelyezése, sem pedig a szövegezése alapján nem tekinthető az árfolyamváltozás jelentős kockázatáról szóló figyelemfelhívó tájékoztatásnak. Ezért a kölcsönszerződés a Ptk. 209. § (4) bekezdése, 209/A. § (2) bekezdése és 239. § (2) bekezdése alapján érvénytelen, amely folytán a végrehajtás megszüntetésének van helye.

A perbeli elszámolás felülvizsgált elszámolásnak minősült a DH törvények alapján. Ahogy arra a Kúria a BH2020.214. szám alatt közzétett Pfv.VII.20.974/2019/5. számú ítéletének [31] és [32] pontjaiban rámutatott, a DH3 törvénnyel elrendelt forintra átváltás nem szüntette meg az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kikötés érvénytelensége vizsgálatának lehetőségét az érvénytelenség jogkövetkezményeire kiterjedően. A DH3 törvény 1. § (1) bekezdés a) és b) pontjából, 2. § (1) bekezdés j) pontjából, 3. § (1), (3) és (4) bekezdéséből, 10. §-ából, 15. §-

ából egyértelműen kitűnik ugyanis, hogy a törvény a fogyasztókat terhelő árfolyamkockázatot a hatálya alá tartozó szerződések tekintetében az elszámoláshoz igazított fordulónap szerinti hatállyal a jövőre nézve szüntette meg, tehát nem küszöbölte ki a szerződéskötés és a törvényben meghatározott fordulónap között eltelt időben jelentkező árfolyamváltozás hatását. A DH3 törvénynek nem volt célja az sem, hogy a hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződések megkötésének időpontjára visszamenőleg rendezze az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó – esetleg – érvénytelen szerződéses kikötések joghatását, a szabályaiból közvetve sem vezethető le ennek ellenkezője

Az EUB a C-186/16., C51/17., C-228/18. számú határozataiban meghatározta, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatás mely esetben minősíthető világosnak és érthetőnek: *az árfolyamkockázati tájékoztatásnak ki kell terjednie a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására, annak a mechanizmusnak a konkrét működésére, amelyre az érintett feltétel utal.* A tájékoztatásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó megértse: az árfolyamkockázatot ő viseli, az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, az korlátlan. Nem elegendő annak a lehetőségéről tájékoztatni a fogyasztót, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték, emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni kell tudnia az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is.

A bíróság egyedileg mérlegelte a periratok és a felek nyilatkozatai alapján, hogy a banki tájékoztatás megfelelő volt-e.

A Kúria – a felperes által is hivatkozott - a BH2021.141. szám alatt közzétett Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozatában összegezte az árfolyamkockázati tájékoztatással kapcsolatos gyakorlatát. Eszerint a tájékoztatás akkor minősíthető világosnak és érthetőnek, ha a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó a szerződéskötéskor fel tudja ismerni annak veszélyét, hogy az árfolyamromlás valós kockázat, amely akár jelentős is lehet, így a gazdasági helyzetét súlyosan érintheti. Ennek a követelménynek pedig az a tájékoztatás felel meg, amely nemcsak azt tartalmazza, hogy a törlesztőrészletek mértéke – az árfolyamváltozástól függően – csökkenhet vagy emelkedhet, hanem arra is felhívja a figyelmet, hogy az árfolyamemelkedésnek esetlegesen jelentős gazdasági következményei is lehetnek.

A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy ez a figyelemfelhívás hiányzik a perrel érintett árfolyamkockázati tájékoztatásból, mert abban csupán az szerepel, hogy a törlesztőrészlet ingadozása a kamat és az árfolyamváltozás irányának függvényében akár kedvezően, akár kedvezőtlenül is érintheti az adóst, azt viszont nem tartalmazza, hogy mindez a felperesek számára jelentős gazdasági nehézségeket is okozhat. A bíróság a bizonyítékok egybevetése alapján arra következtetett, hogy az árfolyamváltozás esetlegesen súlyos gazdasági következményeire történt kifejezett figyelemfelhívás a kölcsönszerződésben sem szerepel. Azok a kikötések ugyanis, amelyek csupán az árfolyamkockázat adós általi viselését (5.3. pont), a folyósítási és törlesztési árfolyamokat, valamint a hitelezők többletbefizetéssel és a tartozás forintra történő átváltásával kapcsolatos jogait szabályozták az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára átlátható módon összességében nem figyelmeztették a fogyasztókat arra, hogy az esetleges árfolyamromlásból eredő hátrányos gazdasági következmények számára tényleges és valós kockázatot jelentenek.

Alap nélkül hivatkozott az alperes arra is, hogy az adósok tisztában voltak az árfolyamemelkedés gazdasági következményeinek esetlegesen jelentős mértékével, és hogy az valóban bekövetkezhet.

A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a jelentős árfolyamromlásra és az ebből eredő esetlegesen súlyos gazdasági következményekre történt figyelmeztetés hiánya miatt az I-II. rendű felperes nem tudta reálisan felmérni az általa vállalt kockázatot és annak lehetséges következményeit. **Ezért a kölcsönszerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kikötése tisztességtelen, amely e megállapodás teljes kölcsönszerződés érvénytelenségét eredményezi.**

A bíróság utal e körben a Kúria a Pfv.I.20.067/2021/5. és Pfv.VIII.20.265/2021/7. számú határozatában foglaltakra, azoktól eltérni nem kívánt, hiszen azokban is arra a következtetésre jutottak, hogy az alperes perbelivel azonos szövegezésű kockázatfeltárányilatkozata nem felel meg a világosság és az érthetőség követelményének. A bíróság más pénzügyes szerződéses gyakorlatát – melyekkel kapcsolatos jogesetekre a felek hivatkoztak – a perben nem vizsgálta, hiszen azok a döntések jelen perben nem voltak relevánsak.

Érvényes kölcsönszerződés alapján lehet végrehajtási eljárást indítani, ám mivel az alapjogviszony semmis, ennek hiányában nem jött létre érvényesen a felperesi kötelezettség, így nincs érvényes végrehajtható okirat sem, ezért a Pp. 369. § a) pontja alapján a perrel érintett két végrehajtást a bíróság megszüntette azzal, hogy az azokban felmerült költségeket az alperes viseli.

A bíróság a pernyertes felperesek által megjelölt ügyvédi munkadíj – mely arányos, ám alperes által vitatott -, mint perköltség megfizetésére a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003. (VIII. 22) IM rendelet alapján az alperest kötelezte csakúgy, mint a költségmentességük okán feljegyzett eljárási illeték megfizetésére (NAV illetékbevételei számlájára). A bíróság vizsgálta e körben, hogy a pertartam alatt a felperesi jogi képviselő rendszeresen megjelent a tárgyalásokon, bonyolult ügyben rendszeresen hosszabb, szakmailag kimunkált nagy számú beadványt nyújtott be, s egyben megjegyzi a bíróság, hogy az alperes saját ügyvédi munkadíj igényét () nagyságrendileg hasonló, bruttó összegre vetítve azt meg is haladó mértékben jelölte meg, így a bíróság a felperesi kérelemnek – mint arányos és megalapozott perköltség igénynek – e körben helyt adott.

A bíróság ismételtén tájékoztatta az alperesi jogi képviselőt, hogy jelen perben a régi Pp. alapján a Végrehajtási perek szabályai szerint jár el: az ügyérték bejelentésére hívja fel a végrehajtót, azonban az, hogy a végrehajtási eljárásban milyen tételekből miként áll össze ez (díjjegyzék), a polgári perben nem vizsgálható, az a bírósági végrehajtási eljárásról szóló törvény alapján nemperes eljárásban vizsgálható érdemben. Az alperesi eljárási kifogást e körben nem jelentett be. A bíróság megállapította, hogy a végrehajtási költségeket a végrehajtást kérő viseli, annak összezszerűségét a majdan kiállított díjjegyzék adatai alapján kifogás útján lehet vitatni.

A fellebbezési jog a Pp. 217. § (1) bekezdésén alapul.

Dunakeszi, 2023. október 27.

Dunakeszi Járásbíróság
1.P.20.468/2023/15.

dr. Szabó Andrea s.k.
b í r ó